

Verkiezingsprogramma
Partij van de Arbeid Edam Volendam
2014 - 2016

Gewoon duidelijk

PvdA

Stem op 19 maart PvdA

edamvolendam.pvda.nl

ONZE **MOTIVATIE** DE KOMENDE JAREN

Belangrijk uitgangspunt voor de **PvdA** in de beoordeling van ons bestaan is het eerlijk delen van de gemakken en ongemakken in het dagelijks bestaan. Tenslotte moeten we samen de leefbaarheid in onze gemeenschap in stand houden en is niemand gebaat bij een steeds groter wordende tweedeling. De PvdA wil juist voorkomen dat deze kloof steeds groter wordt en dat mensen steeds meer langs elkaar heen gaan leven. Het is onze ambitie alle mensen te laten meedoen. Daarom vragen wij degene met de meeste mogelijkheden de anderen te helpen in hun bestaan. Wij willen voorwaarden scheppen zodat een ieder gelijke kansen krijgt om zich te ontwikkelen en in ruimtelijke zin om die ontwikkelingen te faciliteren.

De **PvdA** Edam Volendam is een groep mensen die met hart en hoofd wil leven. Met

gevoel voor mens en dier, de natuur en cultuur. Tegelijkertijd met verstand van financiën en rendement; uitgaat van duurzaamheid en met verantwoordelijkheid voor zichzelf en de samenleving. Solidariteit loopt als een rode draad door ons denken. Juist in deze individualistische, snelle en door financiën gedicteerde samenleving willen we ervoor zorgen dat kwetsbare mensen zoals ouderen, alleenstaanden, gezinnen met een laag inkomen, vluchtelingen en mensen met een handicap rechten krijgen of behouden om óók een goed leven te kunnen leiden.

Van oudsher verbindt de **PvdA** mensen. Vanuit een geloof in de kracht van sámen leven, omdat je samen meer waard bent dan als individu. Wij staan voor solidariteit, samen doen en samen delen.

ONZE **INBRENG** DE LAATSTE JAREN

Bestuursverantwoordelijkheid; de PvdA loopt niet weg voor deze verantwoordelijkheid. Of dit nu vanuit de oppositie is of vanuit een rol in het college, in beide gevallen maken wij ons hard voor onze standpunten.

Bestuursverantwoordelijkheid betekent geven en nemen en dus concessie aan hetgeen je eigenlijk het liefst zou willen. Dat is soms moeilijk en kan leiden tot onsympathieke keuzes. Zo ook de afgelopen periode. Denk aan de discussie rond de gemeentelijke huisvesting. De PvdA kan het niet alleen en heeft daarvoor de hulp nodig van

enthousiaste, verantwoordelijke en bewuste inwoners.

Wij streven naar een zo groot mogelijke inbreng van onze inwoners, niet alleen door geformaliseerde inspraak maar juist door al in een eerder stadium te luisteren naar onze inwoners. De fractieleiden van de PvdA bezoeken al jarenlang op vrijdag instellingen, verenigingen, bedrijven, bewonersgroepen en organisaties om te vragen en te luisteren naar de ervaringen, te inventariseren waar mogelijkheden liggen, acties te ondernemen maar ook om kennis op te doen en een bijdrage te leveren.

MAAKT DE PvdA LOKAAL HET VERSCHIL?

De inbreng van de PvdA in de laatste raadsperiode en college was groot.

De belangrijkste punten die we de afgelopen periode (mede) tot stand gebracht hebben:

1. De panden HHNK aan de Schepensmakersdijk behouden voor gemeentelijke huisvesting.
2. De Dijk - autoluw.
3. Complete renovatie Busstation Edam.
4. Autoluwere binnenstad Edam door uitbreiding blauwe zone.
5. Vermindering zwaar vrachtverkeer in oude kernen.
6. Baansteede - werkgelegenheid.
7. Parkeerplekken voor leenauto's en oplaadpunten voor elektrische auto's.
8. Renovatie/nieuwbouw Gouwzee/St. Nicolaashof.
9. Verbeterplan fietspaden.
10. Veiliger oversteekplaats Dijkgraaf Poschlaan/Langmeerstraat.
11. Behoud bibliotheek Edam.
12. Bredeschool initiatief.
13. Goede WMO-uitrol.
14. Renovatie Zwembad de Waterdam.
15. Renovatie Edams Museum.
16. Aanstelling Vrijwilligersmakelaar.
17. Ondergrond speeltoestellen verbeterd.
18. Broeckgouw - realiseren van aanbod goedkopere woningen
19. Fusie Zeevang gestart.
20. Lage lasten voor bewoners en bedrijven.
21. Waterberging annex natuurgebied gerealiseerd.
22. Actief beleid en uitvoering Jeugdzorg.
23. Huisvesting Brandweer Edam-Volendam
24. Bestemmingsplan Oorgat afgerond.
25. Behoud van historisch pand de Visafslag.

Daarom vinden we, hopelijk met u, dat we wéér een bijdrage moeten kunnen leveren. Met visie, sociale uitgangspunten en een praktische insteek.

Vindt u ook dat de PvdA het verschil maakt?

Stem dan de PvdA.

HET TEAM VOOR DE KOMENDE JAREN

Ook in 2014 staat een solide team klaar, met Janneke Rijpstra als lijsttrekker, de zeer ervaren Bob van der Meulen en twee gedreven nieuwkomers, Ellen Fleurke en Max Slotboom. De fractie wordt verder bijgestaan door de raadsleden Hester Keijzer en Hans van Royen, voormalig wethouder Dorus Luyckx en een goed samenwerkend bestuur met een betrokken achterban.

Wie zijn deze enthousiaste bewoners:

Mijn energie haal ik uit samenwerken met mensen. Inwoners van Edam-Volendam hebben recht op een veilige leefomgeving, goede huisvesting, eerlijke arbeidsvoorwaarden, goed onderwijs en medische zorg. Iedereen moet mee kunnen doen. Als het niet op eigen kracht lukt en er is niemand om te helpen dan biedt de overheid hulp.

Janneke Rijpstra - nummer 1

Als lid van de gemeenteraad kan je de mening kwijt van onze club en ben je in staat om werkelijk wat te veranderen. Ook kan je daar moppen op gevestigde situaties waarbij dat op den duur toch effect kan hebben. Ondanks de heftigheid kan je in zekere harmonie met elkaar om blijven gaan.

Bob van der Meulen - nummer 2

Graag wil ik een actieve bijdrage leveren als raadslid van de PvdA, omdat ik mij intensief wil bezighouden met onze gemeente en omdat ik vind dat een duidelijke sociale stem in de politiek, zeker nu, erg nodig is. Iedereen moet de mogelijkheid hebben om in onze samenleving mee te doen en iedereen heeft recht op dezelfde kansen. Solidariteit, innovatie, gelijkwaardige behandeling en duurzaamheid zijn punten die bij mij hoog op de agenda zullen staan. **Ellen Fleurke** - nummer 3

Vanuit een sterke betrokkenheid tot de gemeente wil ik actief meewerken met het in stand houden van een in alle opzichten aantrekkelijke leefomgeving van de inwoners.

Hierbij wil ik vanuit het sociale standpunt de belangen van de bewoners en de ondernemers stromingen op de juiste waardes te toetsen.

Hierbij specifiek de openheid en de communicatie de inwoners sterk in het oog houden.

Max Slotboom - nummer 4

Mijn beweegredenen om politiek actief te zijn in onze gemeente vloeien voort uit het feit, dat je invloed kunt uitoefenen, om tot een samenleving te komen, die zorgt voor de medemens en waarin de lusten en lasten eerlijk worden gedeeld.

De PvdA staat het dichtst bij deze principes en daarom voel ik me thuis bij deze partij.

Hester Keijzer - nummer 5

De PvdA heeft een sterk team, een stevig kader en praktische ideeën die toekomstgericht zijn.

Vindt u ook dat de PvdA een sterk team heeft?

Stem dan de PvdA.

ONZE BELANGRIJKSTE PUNTEN

Onze gemeente staat hoog genoteerd als een van de meest leefbare gemeenten in Nederland. De unieke combinaties van cultuur (eeuwenoude maar ook recente culturele waardes), de ligging aan groot water, het omliggende veenweidegebied, dichtbij Amsterdam, de vele voorzieningen, de werkgelegenheid, de bedrijvigheid, de lage financiële lasten, de tomeloze energie van vele burgers, efficiënt werkende ambtelijke organisatie, de kenmerkende verschillen tussen Edam en Volendam en de bestuurlijke eigenzinnigheid rechtvaardigen deze positie. De huidige inwoners vinden dat en kennelijk ook anderen die niet in onze gemeente wonen anders kan zo'n lijst niet worden samengesteld. Wij onderschrijven deze waardering en wij voelen de verantwoordelijkheid om die waardering ten minste in stand te houden, maar het liefst nog te verbeteren. Hoewel het er wel op lijkt alsof onze gemeente 'af' is, zijn er toch nog altijd weer nieuwe ontwikkelingen, en daarmee voldoende onderwerpen die verbeterd kunnen worden of anders kunnen worden aangepakt; kortom die er toe doen.

Twee grote uitdagingen tekenen zich af de komende raadsperiode.

- De fusie met de gemeente Zeevang, die vraagt om daadkracht en creativiteit om de twee organisaties en culturen in een transparant proces bij elkaar te brengen. Met als resultaat een nieuw en efficiënt bestuur met voldoende aandacht voor alle kernen en dat dicht bij de inwoners komt te staan.
- De overdracht van verantwoordelijkheden over drie grote dossiers; Werk en Inkomen, Wmo en Jeugdzorg, waarvan het Rijk verwacht dat de gemeente deze taken makkelijk 25-30% goedkoper kan uitvoeren en die verwachting direct heeft omgezet in een korting op de bijbehorende budgetten.

Daarnaast zal er blijvend moet worden geïnvesteerd in wonen, milieu, leefbaarheid, onderlinge samenwerking en sociale ondersteuning.

Het gaat er ons om dat ieders vermogen om bij te dragen aan de samenleving benut wordt, zodat niemand aan de kant staat. Dat is belangrijk voor ieder persoonlijk en voor de samenleving als geheel. Alleen zo ontstaat een sterke(re) op elkaar betrokken gemeenschap.

De economische tegenwind leidt mogelijk tot moeilijke en pijnlijke keuzes. Dat vraagt om scherp beleid en het stellen van goede prioriteiten. Ook op lokaal niveau zal het erop aankomen de pijn eerlijk en sociaal te verdelen.

Gewoon Duidelijk, dat is niet voor niets het motto van dit verkiezingsprogramma.

Vindt u een eerlijke en sociale verdeling ook belangrijk

Stem dan de PvdA.

BELANGRIJKSTE PVD A PUNTEN 2014 -2016

1. Kwalitatief goede en betaalbare zorg waardoor ouderen langer thuis kunnen wonen.
2. Medewerkers van de op te heffen Sociale Werkvoorziening Baanstede aan het werk in eigen gemeente.
3. 1 gezin = 1 plan. Professionele en snelle Jeugdzorghulp aan jongeren en ouders.
4. Stimulering gezamenlijke activiteiten met inzet van Club- en Buurthuiswerk om sociaal isolement van ouderen te voorkomen.
5. Aanpak van onveilige plekken door gecombineerd toezicht van buurtouders, straathoekwerker en wijkagent.
6. Meer betaalbare woningen voor jongeren en senioren en stimuleren voortgang woningbouw op Korsnas en Tase terrein.
7. Gelijkwaardige subsidie en faciliteiten voor sport-, muziek-, en culturele verenigingen
8. Toeristisch aanbod versterken door het behoud van het historisch erfgoed in beide kernen.
9. Met sluiting bedreigde Jozefschool omvormen tot een openbare basisschool.
10. Lokaal ondernemerschap en biologische streekproducten met een weekmarkt stimuleren.
11. Verminderen aantal parkeerplaatsen in oude kernen door aanleg parkeerplaatsen aan de randen.
12. Geen grote commerciële cruiseschepen in de haven die het uitzicht op de Gouwzee wegnemen.
13. Intensiever onderhoud openbare ruimte en bij bestrating een inrichting die past bij de historie van de kernen.
14. Edam-Volendam energie neutraler door zonnepanelen op openbare gebouwen, meer inzamelpunten voor plastic afval.
15. Een transparant fusie proces met de gemeente Zeevang dat moet leiden tot een nieuw en efficiënt bestuur.
16. Uitvoering gemeentelijke huisvesting zoals besloten tijdens de raadsvergadering.

UITGEBREID VERKIEZINGSPROGRAMMA

INHOUD

1. Wonen
2. Leefbaarheid - Veiligheid
3. Werken
4. Duurzaamheid - Milieu - Omgeving
5. Zorg - Welzijn - Nazorg
6. Verkeer, Vervoer en Openbare ruimte
7. Toerisme en recreatie
8. Sport en Cultuur
9. Onderwijs
10. Gemeentelijke financiën
11. Openbaar bestuur

PvdA Edam-Volendam, december 2013.

In dit verkiezingsprogramma staan onze ideeën over de belangrijkste onderwerpen beschreven, altijd toekomstgericht, waar inwoners bij veranderingen die hén aangaan gehoord worden.

Wij verwachten van die inwoners ook weer initiatieven en ideeën en willen die ook graag ontvangen. Wij zijn elke maandagavond te vinden in de fractiekamer van het pand HHNK aan de Schepenmakersdijk.

U kunt ons ook altijd bellen en/of mailen.

Janneke Rijpstra tel: 06-223 386 41 of janneke.rijpstra@xs4all.nl

Bob van der Meulen tel: 06 282 439 52

Ellen Fleurke tel: 06-839 689 45

Max Slotboom tel: 06-421 306 65

1. WONEN

Om al onze inwoners te laten meegenieten van onze mooie en een van de meest leefbare gemeenten, vinden wij dat elke inwoner van onze gemeente hier moet kunnen (blijven) wonen. Een deel van de bevolking (vooral Edamse jongeren) verlaat de gemeente. Daardoor groeit onze gemeente, zij het in beperkte mate, nog steeds. Het gevolg is een afnemende vraag naar en aanbod van voorzieningen binnen Edam tegenover een stabiliserende in Volendam.

Om die reden willen wij blijven zorgen voor voldoende betaalbare huur- en koopwoningen op locaties en in uitvoeringen die aansluiten bij de wensen van onze inwoners en die bijdragen aan het in stand houden van allerlei voorzieningen op bereikbare locaties. Wij sluiten daar een instroom van nieuwkomers overigens niet bij uit.

Onze uitgangspunten bij woningbouw zijn, woningen die toekomst bestendig zijn, naar behoefte worden gebouwd, op termijn aanpasbaar een heel behoorlijke architectonisch en stedenbouwkundig kwaliteit hebben, in een afwisselende samenstelling en energiezuinig. Alles met het doel de samenhang en de samenleving te versterken.

Wij moedigen woningbouwplannen voor andere experimentele woonvormen aan en maken ons sterk voor het realiseren van voldoende woningen voor ouderen op locaties met goede voorzieningen, in een uitvoering die geschikt zijn voor het leveren van zorg, waardoor er condities ontstaan voor het langer thuis wonen van ouderen.

Hoe wil de PvdA dat bereiken:

- **Het ontwikkelen van woningbouw in de Broeckgouw, het Korsnäs terrein, de Keetzijde, Maria Goretti, Tase en binnen het stedelijk gebied waar zich mogelijkheden voordoen.**
- Het woningbouwgebied Lange Weere te beschouwen als een reservegebied dat, na voltooiing van de Broeckgouw, in ontwikkeling kan worden genomen als de behoefte aan woningen duidelijk is.
- Na versterking van de Markermeerdijk zal de 'monumentale' dijk aanzienlijk aangetast zijn. Dat biedt de mogelijkheid om de restruimte tussen Broeckgouw en de dijk als bouwlocatie te benoemen. Met bouwen tot op de Dijk zou zelfs een nieuw Noordeinde kunnen ontstaan.
- Een gemengde samenstelling in buurten en wijken waar jong en oud, meer en minder vermogend door elkaar heen wonen.
- Zo veel mogelijk laagbouw (huur) woningen voor ouderen.
- Een sturende rol te spelen in de woningbouw, door het verwerven van strategische grondposities waarmee woningen tegen de laagst mogelijke kosten aan met name starters kunnen worden aangeboden.
- Gebruik te maken van de in ruime mate aanwezige kennis en energie en het bouwen in eigen beheer of in een beperkt samenwerkingsverband te stimuleren.
- Het niet laten ontbreken aan woningen voor inwoners met functiebeperkingen.
- Goede afspraken maken met wooncorporaties voor het bereikbaar maken van woningen voor genoemde doelgroepen.
- **Conditie scheppen voor het langer thuis kunnen wonen van ouderen.**
- Meewerken aan een verbeterde bereikbaarheid van mantelzorg door

woonvoorzieningen aan huis of op eigen erf.

- Nieuwe woningen en meer inwoners vergen meer voorzieningen, wegen, groen, sport, recreatie etc. De kosten daarvan

worden voor een belangrijk deel gefinancierd vanuit deze ontwikkeling en komt terug in de grondprijs.

- **Meer betaalbare woningen voor jongeren en senioren.**

2. LEEFBAARHEID - VEILIGHEID

Leefbaarheid is een gedeelde verantwoordelijkheid; van alle bewoners, wooncorporatie, bedrijven, middenstand, vrijwilligersorganisaties, samen met de gemeente. Die verantwoordelijkheid voor de inwoners wordt groter naarmate de overheid gedwongen wordt zich daaruit terug te trekken. Gedwongen door de financiële situatie, maar ook de vergrijzing heeft gevolgen voor allerlei voorzieningen en initiatieven in onze gemeente.

Wonen is belangrijk, maar een plezierige omgeving om te wonen, werken en ontspannen is net zo belangrijk. Prettig wonen begint in het eigen huis en blijft prettig met goede buren een leuke straat in een aardige buurt als onderdeel van een aantrekkelijk kern van een gehele gemeente met voldoende voorzieningen en een uitgebreid aanbod van activiteiten.

In principe voldoet onze gemeente aan die voorwaarden.

Wij vinden dat deze voorwaarden moeten blijven ook in deze financieel wat moeilijker tijden.

Hoe wil de PvdA dat bereiken:

- Verantwoordelijkheid vragen aan de bewoners voor een prettige buurt door oplettendheid, maar ook door bv opruimen van rommel, schoon houden van de stoep, verwijderen van onkruid, op tijd sneeuwruimen, niet hinderlijk parkeren.
- Dit buurtgevoel stimuleren door straat- en buurtverenigingen te ondersteunen.
- Bewoners en woningbouwvereniging afspraken laten maken over ieders bijdrage aan een prettige buurt en zo nodig een Lokaal Buurt-Handvest introduceren.
- Het grote onderhoud blijft uiteraard een verantwoordelijkheid van de overheid en zal die verantwoordelijkheid intensiever moeten oppakken.
- Aantrekkelijkheid van de woonomgeving door aandacht voor de inrichting van de openbare ruimte.
- Voldoende en aan de eisen passende speelplaatsen afgestemd op de behoefte en buurtsamenstelling.
- Instellen van een makkelijk te bereiken meldpunt voor het signaleren van overlast.
- **Blijvende aanpak van onveilige plekken in de gemeente door gecombineerd toezicht van buurtouders, straathoekwerker en wijkagent.**
- De straten beter beloopbaar maken voor ouderen en slecht ter been zijnde inwoners.
- Toegankelijke openbare gebouwen.
- Groen en rustplekken realiseren.
- Speciale aandacht voor het aanbrengen van groene randen langs de industrie-terreinen.
- Uitlaatroutes huisdieren in stand houden en in aantal uitbreiden (inclusief voorzieningen).

3. WERKEN

Werk vormt de motor tot integratie en participatie en is van belang voor economische zelfstandigheid. Daarom zou iedereen zoveel mogelijk aan het werk moeten zijn. Alleen verwachten wij dat het huidige krappe aanbod nog wel even zal aanhouden en dat betekent dat ondanks 'het willen' het betreden van de arbeidsmarkt niet eenvoudig is. Maar ook in deze situatie blijft 'deelnemen' belangrijk. Dat kan dus ook als vrijwilliger, dat is even eerbaar als nuttig en zorgt voor de nodige sociale contacten. Je inzetten voor de gemeenschap naast het ontvangen van een uitkering, zou eigenlijk heel normaal gevonden moeten worden. Wij vinden dat voor het ontvangen van een uitkering iets mag worden gevraagd. Dat zou zonder dwang moeten kunnen. Die inzet verdient daarboven extra waardering en zo'n waardering wil de PvdA verder uitwerken.

Het Midden en Klein Bedrijf, toerisme en technologie zijn de top drie economische kansen voor de ontwikkeling van onze gemeente. Wij vinden dat we de mogelijkheden die de gemeente heeft om werkgelegenheid te stimuleren moet benutten. Dat kan door het scheppen van voorwaarden die het realiseren van werkgelegenheid makkelijk maken; in bestemmingsplannen, bij regelgeving en bij het toezicht.

Ondernemen is risico's nemen en daarbij worden procedures en regels hinderlijk gevonden. De gemeenschap verwacht echter betrouwbaarheid, veiligheid, redelijkheid en gelijke beoordelingen. Regels en toezicht blijven nodig, maar wij willen dat die inzichtelijk, eenduidig, makkelijk toegankelijk en op een centrale locatie kunnen worden ingezien en toegelicht.

Ondernemen vraagt ook ruimte. Die ruimte willen wij niet beschikbaar stellen tegen elke prijs. Zo hebben wij onze bedenkingen tegen de verdere uitbreiding van het industrieterrein Oosthuizerweg omdat de buurgemeente Purmerend in de Purmer een enorm industriegebied beschikbaar heeft.

Van het (lokale) bedrijfsleven verwachten wij lokale betrokkenheid. Dat betekent steunen van lokale activiteiten, het opnemen van werknemers vanuit de voormalige Baan-stede en een goede samenwerking met het beroepsonderwijs in onze gemeente. Wij willen dat bereiken door een goede samenwerking, communicatie, contacten en met afgestemde faciliteiten. Creatieve initiatieven, zoals de paling-kwekerij, verdienen onze steun.

Zorg hebben wij over het grote aantal zelfstandige ondernemers waar een aanzienlijk aantal er tegenwoordig ternauwernood in slaagt om een voldoende inkomen uit het bedrijf te halen.

Zorgen heeft de PvdA over de ontwikkelingen rond de detailhandel. Door webwinkels ontstaat een ander koop- en winkelgedrag. Wij betreuren die ontwikkeling omdat lokale ondernemers ook een grote bijdrage leveren de leefbaarheid van de kernen. Alleen een aantrekkelijk winkelgebied kan stand houden. Wij willen daarom de concentratie in de beide centra ondersteunen, zonder

dat direct om te zetten in een grote concentratie rond de Zeestraat. Om bezoekers te trekken zien wij ook meer in een gedifferentieerd marktaanbod, bv in de vorm van een meer op streekproducten ingerichte weekmarkt.

Hoe wil de PvdA dat bereiken:

- Realiseren van Klant Contact Centrum.
- Regelgeving aanvaardbaar, toegankelijk, inzichtelijk en eenvoudig maken.
- Eén bedrijf - één toezichthouder.
- Goede contacten en communicatie met het bedrijfsleven.
- Actief bij het vinden van de aansluiting op de arbeidsmarkt met scholing, stage of onbetaalde arbeid.
- Faciliteren ondernemingszin.
- Onderhoud bedrijventerreinen met goede ontsluitingsmogelijkheden.
- **Stimuleren van samenwerking tussen onderwijs en bedrijven.**
- Ondersteunen winkelieracties.
- **Lokaal ondernemerschap stimuleren en ruimte op de weekmarkten voor streekproducten.**
- Medewerkers van de Sociale Werkvoorziening Baanstede aan het werk in hun eigen gemeente.

4. DUURZAAMHEID - MILIEU - OMGEVING

Bij Duurzaamheid en Milieu denken we aan verantwoordelijkheid, beheer en behoud, met als doel dat ook toekomstige generaties gebruik kunnen blijven maken van hetgeen er nu is.

Gemeentelijke plannen, het handelen van de gemeente maar ook die van onze inwoners moet passen in die duurzame ontwikkeling. Het gaat daarbij om verantwoordelijkheid om wat we zien -het mooie groen en water- en wat we niet zien, zoals de CO₂-uitstoot, fijnstof en bodemverontreiniging. Dat laatste betekent ook dat de gemeente alleen nog onkruid verwijdt op een duurzame wijze en de bewoners actief informeert over de effecten van sommige door particulieren gebruikte verdelgings-/schoonmaakmiddelen.

De natuurwaarde in en rond onze gemeente moet worden beschermd. Dat betekent verantwoord onderhoud, een goed waterplan en een standpunt over verdroging, vermessing en gebruik van bestrijdingsmiddelen.

Wij blijven het gebruik van alternatieve energie, zon- en wind, stimuleren en vinden dat die voorzieningen ook moeten worden toegepast op onze eigen gebouwen en in de woningbouw. Meer led-lampen in de openbare verlichting, het dimmen daarvan of misschien zelfs wel helemaal doven, dragen ook bij aan een verminderd energiegebruik.

De PvdA wil af van de milieuverontreinigende plastic afval. Te veel plastic komt als zwerfafval op straat of in het water terecht. Wij vinden dat bv de plastictasjes niet meer zo maar moeten worden weggegeven. Wij gaan het gebruik van alternatieven onderzoeken en stimuleren.

Hoewel het scheiden van afval al goed is ingeburgerd en de ophaal-momenten van papier, plastic, groen en grijs al goed is georganiseerd, kan het altijd nog beter. Afval scheiden moet makkelijk zijn. Om die reden gaan wij meer plasticafval containers neer zetten op logische plaatsen.

Voor de niet zichtbare milieu belasting is het nodig de gemeente zo autoluw mogelijk te maken en daar alternatieven voor aan te dragen. Door het onder de aandacht brengen van het Greenwheels concept, verwijzen naar parkeerplaatsen voor elektrische auto's, oplaadpalen en ook door initiatieven van burgers over natuur in hun directe omgeving te stimuleren.

Een belangrijke kwaliteit van onze gemeente is de omsluiting door het Markermeer en het veenweidegebied. De overgang van het stedelijke naar het landschappelijke doet deze gemeente niet altijd even voorzichtig. Zeker langs de industrieterreinen gaan wij meer aandacht schenken aan stevige groene randen.

De versterking van de Markermeerdijk zorgt voor een grote veranderingen van het zo bekende dijkprofiel. Wij stellen ons kritisch op bij de noodzaak van deze ingrijpende plannen. Maar als die toch door moet gaan, dan ontstaat veel extra recreatieve ruimte die weer bruikbaar en bereikbaar gemaakt moet worden en behoort aan te sluiten op de bestaande omgeving. Extra wandel- en fietspaden rond de dijken worden dan zinvolle aanvullingen.

Bij aanbestedingen en bij het inkoopbeleid stellen wij heldere criteria die rekening houden met duurzaamheid en mondiale solidariteit. Zoals gecertificeerd hout als voorwaarde in de bouw, alleen eerlijke koffie in het gemeentehuis en water uit de kraan in plaats van uit flesjes. Als het aan de PvdA ligt, gebruiken bewoners, bedrijven en de gemeente zo min mogelijk energie. En waar energie nodig is, komt dat van schone energiebronnen. Streven van de **PvdA** is een klimaat neutrale gemeente (CO₂-neutraal) in 2040.

Hoe wil de PvdA dat bereiken:

- Stimuleren alternatieve energie, burger- en coöperatieve initiatieven.
- Energie besparende led lampen in de openbare verlichting.
- Afspraken met woningcorporaties, huurderorganisaties en huiseigenaren over energiebesparingen.
- Organiseren energiebeurs.
- Zo veel mogelijk herstellen van de natuurlijke duisternis in natuurlijke omgevingen.
- Beschermen natuurwaarden en de waterkwaliteit bij het maken van plannen en bij het toetsen van activiteiten.
- Handhaven milieunormen.
- Opruimen zwerfvuil, hondenpoep, graffiti en vuil naast de containers.
- Stimuleren burgers bij het maken van natuur in de eigen omgeving.
- Beperken geluidsoverlast van verkeer voor woningen door 'fluister' asfalt.
- Groene randen om het stedelijk gebied met name bij industrieterreinen.
- Stimuleren van energiezuinige initiatieven en daar een gemeentelijke prijs aan verbinden.
- **Edam-Volendam energie neutraler.**
- Woningbouw volgens een duurzame stedenbouwkundige uitwerking.
- Duurzame inkoop en specificeert duurzaamheidskenmerken voor leveranciers.

- Inwoners stimuleren het verwijderen van onkruid op een duurzame wijze uit te voeren.
- Stimuleren van het denken in duurzame oplossingen.

5. ZORG - WELZIJN - NAZORG

Een van de twee grote uitdagingen is de overdracht naar de gemeente van de drie grote dossiers: *Werk en Inkomen*, *Wmo* en *Jeugdzorg*. Na de invoering van de Participatie-wet in 2014 wordt de gemeente verantwoordelijk voor bijna het gehele budget voor werk en inkomen. In 2015 is de overdracht van de AWBZ (Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten) en de Jeugdzorg.

De uitdaging zit niet zo zeer in de verantwoordelijkheid die wordt overgedragen als wel de direct ingevoerde bezuinigingen op deze dossiers. De gemeente moet de uitvoering doen met 25-30% minder budget. Dat zou moeten worden opgevangen door efficiëntie, door zorg en welzijn meer aan elkaar te verbinden, de relatie te leggen met jeugdbeleid, re-integratie, inkomensondersteuning en schuldhulpverlening. Kortom een integrale aanpak voor gezinnen met een multi-problematiek, bereikbare zorg en geen geschuif met dossiers. Dat is geen eenvoudige opgave. Wij verwachten daarbij ook pijnlijke keuzen en beslissingen te moeten nemen, maar de PvdA zal daarbij altijd toezien op een eerlijke en sociale verdeling.

Voor de Jeugdzorg leggen wij de nadruk op een positieve benadering, dus meer zorg vooraf dan optreden achteraf. Een integrale aanpak waar betrokken organisaties samenwerken, regelingen bij elkaar te brengen en per gezin één regisseur (**1 gezin = 1 plan**).

Naast jeugdzorg vergeet de PvdA de zorg voor ouderen niet. Als het kan zouden ouderen langer thuis moeten kunnen blijven wonen, in hun vertrouwde omgeving. Dat vraagt mogelijkheden om de woningen aan te kunnen passen aan voor ouderen noodzakelijke voorzieningen, met daarnaast goede maar wel betaalbare zorg.

De PvdA wil dat iedereen betrokken is bij de samenleving en sociaal isolement wordt voorkomen. Dit geldt in het bijzonder voor senioren. Als gevolg van het Rijksbeleid zullen ouderen, ook de minder zelfredzame, langer zelfstandig blijven wonen. Dit vergt nog meer inspanningen om te zorgen dat alle ouderen actief mee kunnen blijven doen. Gezamenlijke activiteiten met inzet van Club- en Buurthuiswerk hebben ook een belangrijke taak bij het welzijn van ouderen. De PvdA wil deze organisaties actief betrekken bij de verdere ontwikkeling van het welzijnsbeleid voor senioren. Daarnaast zal er de komende jaren ook meer van de samenleving gevraagd worden. Wij voorzien dat er extra hulp verleend zal moeten worden door familie, vrienden en buren. Kortom meer aandacht voor elkaar. Daar zou een door de gemeente ingestelde zorg-coördinator goede diensten kunnen bewijzen. Voor niet meer zelfstandige ouderen zijn verschillende voorzieningen beschikbaar. Daarvan is in de afgelopen periode het Nicolaashof vernieuwd, is een woon-zorg complex gepland in de Broeck-gouw en wordt de Gouwzee vernieuwd. Maar zeer ontevreden is de PvdA over de stilstand in de vernieuwing van de Meermin.

Wij willen van Edam-Volendam een koploper-gemeente maken die meedoet aan het project 'dementievriendelijke gemeente'. Daarvoor zal de aandacht voor het omgaan met dementie worden vergroot en de levenskwaliteit van mensen met dementie, hun familie en mantelzorgers worden bevorderd.

Iedere inwoner heeft recht op bescherming van de lokale overheid en op stimulans voor zijn of haar persoonlijke ontwikkeling. Niet iedereen heeft echter dezelfde kansen op de arbeidsmarkt. Voor degene met de minste kansen blijft er het vangnet van een beschermde arbeidsplaats of de bijstand. Degene die daar tussen valt, is nu nog veelal werkzaam bij Baanstede. Per 1 januari 2017 sluit Baanstede. In de komende jaren ondersteunen wij deze mensen in het vinden van een werkplek binnen de bedrijven in onze gemeente, maar ook bij de gemeente zelf.

Wij zullen ons blijven inspannen om zoveel mogelijk mensen aan het werk te krijgen. Daarmee wil de **PvdA** voorkomen dat mensen te lang afhankelijk blijven van de bijstand, ondanks de economische crisis.

Armoede en rijkdom hebben de sterke neiging erfbaar te zijn. Oorzaak en gevolg zijn bij armoede kenmerken die gemakkelijk van plaats wisselen. Vanwege de huidige economische situatie, het grote aantal zelfstandigen en de trots in de gemeenschap wordt een toename van de armoede voorzien. Wij willen degene die zich met armoede bezighouden bij elkaar brengen om zicht te houden op de ontwikkelingen en ideeën uit te wisselen, zodat de gemeente niet voor verassingen komt te staan.

De Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) is er vooral voor hen die om psychische of lichamelijke redenen een steun in de rug nodig hebben, die zal de **PvdA** op maat toe passen.

Nazorg voor de slachtoffers van de Nieuwjaarsbrand blijft onze aandacht houden en de daarvoor ingestelde budgetten en regeling moet mee gaan met de tijd. Helaas staat het pand Haven 154-156 nog steeds leeg en blijven wij zoeken naar een passende functie waarbij de benedenverdieping nooit meer een horecabestemming kan krijgen en de bovenruimte een herdenkingsmonument blijft.

Hoe wil de PvdA dat bereiken:

- **In stand houden van beschermde arbeidsplaatsen binnen het Werkvoorzieningschap Baanstede.**
- Binnen de gemeente arbeidsplaatsen inrichten voor mensen met een handicap.
- Investeren in een gesprek vooraf waarbij niet de wet, maar de mens het uitgangspunt is.
- Eerst kijken naar wat mensen zelf kunnen.
- Instellen zorgcoördinator voor ouderenzorg.
- De wijkverpleegkundige terug in de wijk.
- Aandringen op vernieuwbouw Meermin.
- Regionaal samenwerken op specialistische taken, bv de zware jeugdzorg.
- Integrale aanpak voor gezinnen met een multi-problematiek.

- **1 gezin=1 plan.** Per gezin één regisseur
- Bereikbare zorg en geen geschuif met dossiers.
- Meer maatwerk, meer zorg in de buurt en meer samenwerking tussen verschillende aanbieders.
- Houdbaar gefinancierde voorzieningen, een verplicht hergebruik van scootmobielen en andere hulpmiddelen.
- **Gezamenlijke activiteiten met inzet van Club- en Buurthuiswerk om sociaal isolement van ouderen te voorkomen.**
- Voorkomen van overbelasting van de Mantelzorgers en daartoe vergroting van de bekendheid van respijtzorg.
- Efficiënte Jeugdzorg door samenwerking tussen de aanbieders.
- Het betrekken van jongeren bij zaken die hen zelf aangaan.
- Een gemeentelijke prijs voor opvallende initiatieven op het terrein van welzijn en zorg.
- Verdere ontwikkeling van het Centrum voor Jeugd en Gezin.
- Stimuleren van samenwerking tussen sport, welzijn en onderwijs.
- **Blijvend ontmoedigen van drank- en drugsgebruik bij jongeren.**
- Aandacht voor het ontmoedigen van vele vormen van gokverslaving.
- Het meetbaar maken van welzijnsdoelstellingen (SMART). Verder stimuleren en activeren van welzijnsactiviteiten vanuit de bibliotheken.
- Belonen van initiatieven van vrijwilligers en mantelzorgers.

6. VERKEER, VERVOER, OPENBARE RUIMTE

Het in de afgelopen bestuursperiode vastgestelde Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan laat zien dat beide bebouwde kommen tussen de belangrijkste wegen en het Markermeer liggen en zodoende weinig last hebben van doorgaand verkeer. Het verkeer dat in onze gemeente rijdt moet er eigenlijk ook altijd zijn. Er is veel verkeer, met name in het toeristische seizoen. Daarnaast is het grootste industrieterrein zo gelegen dat al het vrachtverkeer eerst door de woonomgeving moet rijden. Dat is niet gunstig voor het leefmilieu, maar valt op de korte termijn helaas niet te veranderen.

In de afgelopen bestuursperiode is een grote stap gezet in een verbeterde regulering van het toeristisch verkeer naar en over De Dijk. Al blijven de hoeveelheden touringcars en passagiers een moeilijk te reguleren bezoekersstroom in Volendam vanwege de beperkte verkeersstructuur. Daarbij zijn de bussen over het noordelijk deel van de toeristische Dijk ons al heel lang een doorn in het oog.

De oude kommen kunnen verkeersluwer worden. Als eerste willen wij dat bereiken door er geen extra parkeerplaatsen aan te leggen, als tweede de blauwe zones uit te breiden en als derde door het aantal parkeervergunningen te beperken tot één per huishouden.

Maar ook elders neemt de parkeerdruk nog steeds toe. Wij willen niet elke plek inrichten voor de auto en daarmee het 'groen' in de buurt verminderen, het zicht op historisch waardevolle of beeldbepalende gebouwen te ontsieren of bijzondere uitzichten te belemmeren. Een stad/dorp wordt niet leuker, gezelliger, aangenamer en leefbaarder als overal auto's staan geparkeerd. Wij

willen het parkeren meer reguleren en daartoe is het invoeren van betaald parkeren en instellen van vergunning parkeren voor bewoners een beproefd middel. Daarbij hoort natuurlijk ook toezicht en die moet afgestemd zijn op de momenten dat overlast zich ook werkelijk voordoet. Ook in woonbuurten, vooral de wat oudere, is het parkeren vaak een probleem omdat veel inwoners naast een personenauto ook een bedrijfsauto hebben. In de nieuwe wijken wordt dat opgelost met (dure) ondergrondse parkeerplaatsen en in de oudere wijken door het ruilen van groen voor parkeerplaatsen. Wij willen dat niet zondermeer continueren. Wij denken dat het parkeren van ieders auto voor zijn eigen deur in de toekomst niet altijd meer kan. Er zal meer parkeerruimte aan de randen van de gemeente moeten worden gerealiseerd. Dat zal niet zonder extra kosten gaan.

De verbindingen naar Amsterdam worden, na de ingebruikname van de 2^e Coentunnel en verbreding van de A7, beter. Echter, de route over de N247 zal problemen zal blijven geven. Dit levert, vooral in de ochtend, overlast langs de wegen binnen onze gemeente. Om die overlast te verminderen zijn wij een groot voorstander van de realisatie van de 3^e ontsluitingsweg, aansluitend op de kruising van de N244 met de N247.

De PvdA is geen voorstander van het uitbreiden van de N247, vanwege de ernstige aantasting van het Waterlandse gebied en de onmogelijkheid om het knelpunt in Broek in Waterland op te lossen. Wij zetten meer in op goede alternatieven. Vooral staan wij achter het openbaar vervoer in onze gemeente en zullen het gebruik blijven promoten.

Hoewel veel van de straten in de centra smal zijn, komen nog steeds veel te grote vrachtwagens de winkels bevoorraden. Helaas is afgelopen jaar het distributie initiatief voor het centrum van Edam in schoonheid gestorven. Dat betekent dat andere beperkende maatregelen genomen moeten worden. Wij denken aan duidelijke 'poorten' bij de entrees van de krappe centra.

In het openbare gebied komen veel elementen voor die onderhouden moeten worden. Het gaat om bestrating, kademuren, verkeersborden, openbare verlichting, openbaar groen, waterpartijen, en bruggen. Dat vergt meer aandacht en het onderhoud moet volgens een strikte planning uitgevoerd worden. Voor het onderhoud aan de straten in de oude kommen verlangen wij meer aandacht voor de historie en een daar op afgestemde inrichting en materiaal gebruik.

Hoe wil de PvdA dat bereiken:

- **Parkeerruimte langs de randen van de kernen realiseren.**
- Uitvoering van onderdelen uit het Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan.
- Oude kernen autoluwer, geen uitbreiding van parkeerplaatsen.
- Eén parkeerplek, -vergunning per huishouden in de oude kommen.
- Overleg over parkeerbeperkingen in de woonbuurten.
- Het noordelijk deel van De Dijk verdergaand autovrij.
- Als het niet anders kan de aanleg van een afrit naar het p-terrein van Spaander.
- Weren grote vrachtwagens in de oude kommen door onderzoek naar aanleg 'poorten', vergunningen, in overleg met winkels en bedrijven.
- Versnelde aanleg 3^e ontsluitingsweg, tussen Dijkgraaf Poschlaan en N247.

- Gebruik openbaar vervoer promoten, voorzieningen in stand houden en zo nodig het comfort voor het gebruik van openbaar vervoer verbeteren.
- Invoeren betaald parkeren.
- Een goed handhavingsbeleid.
- Onnodige verkeersborden opruimen en het plaatsen tot een minimum beperken.
- Mobiliteit van ouderen in stand houden door o.a. goed Openbaar Vervoer
- Zorgen voor fietsparkeerplekken bij winkelcentra en bushaltes.
- Straten 'ouderen' vriendelijk inrichten door rekening te houden met gebruikers van rolstoelen en rollators.
- Stimuleren van wandelen en fietsen door uitnodigende voorzieningen, zoals goede wandel- en fietspaden.
- Rondom elke school is de verkeerssituatie zo veilig mogelijk.
- **Intensiever onderhoud openbare ruimte en bij bestrating een inrichting materialen die past bij de historie van de kernen.**
- Dit onderhoud gestructureerd uitvoeren.

7. TOERISME EN RECREATIE

Toerisme beschouwt de PvdA als een economische drager voor onze gemeenschap, en mede daarom zal de PvdA initiatieven ondersteunen.

De enorme hoeveelheid 'Nederlandse en internationale' toeristen die afkomen op onze aantrekkelijke gemeente moeten gefaciliteerd en daarmee behouden blijven.

Ons toeristisch beleid zullen wij toespitsen op enerzijds de meer uitbundige Volendammer kwaliteiten en anderzijds de meer verstilde historische Edamse kwaliteiten. Om die kwaliteiten te kunnen blijven aanbieden moet de gemeente voorzieningen, vooral het parkeren van die vele bezoekers, blijven bijsturen. Daarnaast zullen wij creatieve ondernemers steunen bij het ontwikkelen van voorzieningen die het verblijven in onze gemeente verbeteren.

De aantrekkelijkheid van onze gemeente heeft ook negatieve kanten. De nachtelijke route over het Zuideinde, de vele bussen en uitstappende passagiers op willekeurige locaties, de verwijzingen naar niet altijd logisch gesitueerde parkeerplaatsen, drukke kaasmarkten, slierten nieuwsgierige toeristen door de historische kernen, autobussen tussen de toeristen en langs terrassen op de Dijk, om maar eens wat te noemen. De overlast zal beperkt moeten blijven en als dat extra toezicht vergt zal dat gefinancierd moeten worden door degene die baat hebben bij de toeristen/bezoekers. Om die reden is de PvdA voor het heffen van toeristenbelasting voor een ieder die hier overnacht, ook degene die in een bootje of camper slaapt.

Het toerisme over het water is beperkt en kan worden uitgebreid als daar goede voorzieningen voor worden gerealiseerd. Toch blijft volgens de PvdA het aandeel klein. De grote commerciële cruiseschepen leveren meer nadeel dan voordeel, omdat die, vanwege de aanlegplaats, het uitzicht vanaf De Dijk naar het open water soms volledig ontnemen. Dat betekent dat wij deze aanlegplek willen wijzigen of het aanleggen willen verbieden.

Onze inwoners zijn toerist in hun directe omgeving en dat zullen wij ook versterken door de aanleg van wandel- en zo mogelijk fietspaden in het omliggende poldergebied en over de dijken. Zo willen we graag een wandelpad langs de Kooiweg.

Als de verbetering van de IJsselmeerdijk onontkoombaar blijkt dan vinden wij dat dit ook meteen moet leiden naar een meerwaarde. De PvdA wil daar extra recreatieve- en toeristische waarden toevoegen, zoals meer strandjes, wandelpaden, en vaar- en speelroutes. Die plekken zullen wel goed bereikbaar moeten zijn.

Hoe wil de PvdA dat bereiken:

- Edam en Volendam hun eigen, unieke, toeristische waarden behouden en waar mogelijk versterken.
- Initiatieven ondersteunen van partijen die deze attractieve waarde nadrukkelijker willen uitwerken (bv Edam, culinair, monumentaal. Volendam sport, muziek en vis).
- Goede bewegwijzering voor toeristen naar parkeerlocaties.
- Toeristenbelasting voor elke overnachting.
- Camperfaciliteit in Edam verbeteren.
- **Historische uitstraling oude kernen benadrukken met historische details** (oude lantaarnpalen, straatnaambordjes, kademuren e.d.).
- Aantrekkelijke havenfaciliteiten.
- Schone openbare toiletten.
- Bussenoverlast op het noordelijk deel van De Dijk oplossen.
- Stimuleren van toerisme vanuit Amsterdam met Openbaar Vervoer.
- Toeristenbelasting aanwenden voor toerisme.
- Eventueel extra toezicht om nadelen aanwezigheid toeristen te verkleinen.
- Een alternatieve wandelroute tussen Dijk en Marinapark realiseren via Slobbeland
- Een alternatieve wandelroute tussen parkeerterrein Parallelweg en Dijk realiseren via Doolhof.
- **Geen grote commerciële cruiseschepen in de haven die het uitzicht op het open water wegnemen.**
- Uitwerking dijkverbetering gebruiken voor (veilige) waterrecreatie om extra toeristische waarden toe te voegen.
- Meer fiets- en wandelpaden voor o.a. het ontsluiten van het landelijke gebied.

8. SPORT EN CULTUUR

In onze gemeente gaan Topsport en Breedtesport hand in hand en daarmee is sport en sportbeleving een van de belangrijkste onderwerpen. De gemeente was niet voor niets Sportgemeente van Nederland in 2011. Topsport met zijn voorbeeldfunctie moet anderen, jongeren en volwassenen, aanzetten om aan een sport mee te doen.

Betaalde professionele topsport, zorgt voor een grote naamsbekendheid van onze gemeente. Dat mag echter geen reden zijn die financieel te ondersteunen.

Het is belangrijk dat sport voor iedereen toegankelijk is. De PvdA blijft dat ondersteunen met subsidies vooral wanneer die gericht zijn op het stimuleren van jongeren. Dat vraagt ook samenwerking tussen jongerenwerk, jeugdzorg en sportverenigingen en dat wordt uitgevoerd met de inzet van combinatiefunctionarissen. Die verzorgen tevens de contacten met scholen, buitenschoolse opvang, welzijn, jeugdzorg, etc.

Daarnaast vervullen sportverenigingen een belangrijke maatschappelijke functie en zijn vaak het sociale cement van de samenleving. De sociale functie van sportverenigingen kan verder worden versterkt door verbindingen te leggen met scholen, buitenschoolse opvang, welzijn, jeugdzorg, wijkcentra en/of dorpshuizen.

Overgewicht en te weinig bewegen kan wel eens de grootste bedreiging worden voor onze gezondheid. Wij stimuleren niet alleen sport maar ook 'bewegen' in de breedste zin van het woord. Wij stellen daar voldoende voorzieningen tegenover, zoals aantrekkelijke fiets- en wandelpaden en (informele) speelplekken, trapveldjes voor kinderen, skate-voorzieningen, Cruiffcourts etc. Initiatieven uit de samenleving mogen rekenen op waardering en krijgen de ruimte om te bloeien.

Een sportvereniging zonder vrijwilligers kan niet overleven, maar het vinden van voldoende vrijwilligers is niet eenvoudig. Daar is de vrijwilligersmakelaar voor en die zullen wij in stand houden.

Cultuur

Naast Sport biedt Cultuur geweldige mogelijkheden voor mensen om mee te doen in de samenleving. Cultuur is niet weg te denken uit de gemeente. Ook wij verwonderen ons telkens weer over de niet aflatende stroom muziek die uit onze samenleving komt. Cultuur, en dan vooral zang en muziek, moet voor iedereen bereikbaar zijn. Zonder de activiteiten van het Club en Buurthuiswerk zou dit misschien niet zo'n enorme vlucht hebben genomen. Maar de PvdA wil ook andere vormen van muziek en cultuur aanbieden dan de meest gangbare en populaire en vindt dat de muziekschool daarin een rol moet blijven spelen. Initiatieven om hetgeen is geleerd, uit te kunnen voeren mogen op grote sympathie van de PvdA rekenen.

Wij koesteren de culturele instellingen die onze gemeente tot een aantrekkelijke woonomgeving maken en blijven dat faciliteren met voorzieningen en subsidie. Wij spannen ons in om bezuinigingen te vermijden die hun voortbestaan bedreigen.

De bibliotheek Edam heeft zich deels al aangepast aan de moderne tijd. Naast het uitlenen van boeken heeft de multimediale wereld geleid tot een laagdrempelige ontmoetingsplaats waar men zich ook kan melden voor vrijwilligerswerk en klusjes. Een ontwikkeling die wij ook in de bibliotheek in Volendam willen realiseren.

Edam en Volendam hebben een rijk cultureel erfgoed met vele monumenten dat in de afgelopen bestuursperiode is uitgebreid met een groot aantal gemeentelijke monumenten en beeldbepalende panden.

Het monumentenbeleid en de erfgoed-regeling zorgen er voor dat waardevolle panden behouden kunnen blijven. Maar wij hebben wel zorg over de instandhouding van dit soort monumentale panden. Dat is mede het gezicht van onze gemeente en wij willen dat die in stand worden gehouden.

Hoe wil de PvdA dat bereiken:

- Samenhang tot stand brengen tussen topsport en breedtesport, vanwege de voorbeeldfunctie en de stimulering om te gaan sporten en bewegen.
- Sportdeelname vergroten door stimulering van de samenwerking tussen onderwijs en sportverenigingen.
- Knelpuntenfonds voor (recreatieve) sport, welzijn, kunst en cultuur.
- Aansluiten bij het provinciaal georganiseerde Jeugdsportfonds om jeugdigen nog meer mogelijkheden te bieden voor een sportbeoefening op een hoger niveau.
- Topsport waarderen als een maatschappelijke en dienstverlenende betrokken partner.
- Goed onderhoud speelplekken en de inrichting in overleg met de buurt, afstemmen op behoefte.
- Voldoende openbare verlichting bij de verschillende recreatiemogelijkheden.
- Vanuit efficiëntie en functionaliteit sportvoorzieningen concentreren, bv zwembad de Waterdam met de Seinpaal, sportschool en bijpassende voorzieningen zoals wellness, fysiotherapie.
- Voldoende aanvullende voorzieningen, wandel- en fietspaden, om bewegen aantrekkelijk te maken.
- Goed onderhoud sportvoorzieningen.
- Blijvende zorg voor ons cultureel erfgoed (panden, bomen, bruggen, monumentale schepen).
- **Gelijkwaardige subsidie voor sport-, muziek- en culturele verenigingen.**
- De inrichting van de openbare ruimte (straatmeubilair, straatnaambordjes, kademuren, bestrating, groenvoorzieningen) meer te laten aansluiten bij monumentale en cultuurhistorische omgeving.
- Het monumentenbeleid en erfgoed-regeling blijven ondersteunen met een subsidieregeling.
- Ondersteunen 'open monumentendag'.
- **Blijvend ondersteunen van Club- en Buurthuiswerk Edam-Volendam.**
- Stimuleren initiatieven voor een POP-beleid, samenwerking met de muziekschool en lokale muziekinstellingen.
- De bestaande culturele infrastructuur ondersteunen en onderhouden.
- De verschillende muziek activiteiten ondersteunen met stimuleringsbijdragen.
- Een op de activiteiten afgestemd evenementenbeleid met een eenvoudig vergunningen systeem.
- Instellen van een jaarlijkse prijs voor opvallende initiatieven op het gebied van welzijn en cultuur.
- Cultuurdeelname vergroten door stimulering onderwijs en Club- en Buurthuiswerk.
- Streven naar veilige maar vooral gezellige Kermissen.
- Kermisinkomsten gaan niet boven de attractiviteit.

- Inzet vrijwilligers waarderen met tenminste één jaarlijkse bijeenkomst.
- Fysieke ondersteuning bij evenementen door het leveren en verwijderen van benodigde en voorgeschreven voorzieningen en materialen (dranghekken, banken).
- Aanzetten tot een bestuurlijke en fysieke samenwerking tussen de Musea.
- Degene met een uitkering aanmoedigen om zich in te zetten als vrijwilligers voor de gemeenschap, voor sport en culturele verenigingen en instellingen.

9. ONDERWIJS

Uiteraard hecht de PvdA aan goed en gevarieerd onderwijs want mensen moeten kansen krijgen zich te ontwikkelen en een goede theoretische of technische opleiding geeft de beste kans op een goede baan.

De gemeente heeft echter nauwelijks invloed op het onderwijs, dat is een verantwoordelijkheid van de scholen, schoolbesturen, leerkrachten, leerlingen en de ouders. Zelfs het onderhoud wordt overgedragen aan de schoolbesturen.

De gemeentelijke rol is vooral die voor het realiseren van schoolgebouwen. Wij zijn daarbij voor goed gesitueerde en bereikbare basisscholen op een redelijke afstand van de woning van de leerling.

In Edam is sprake van een teruglopend leerlingen aantal, in Volendam is sprake van stabilisatie. Voor Edam denken wij aan herstructurering en voor Volendam ziet de PvdA kansen ontstaan voor het vestigen van een openbare basis school als het SKOV scholen wil afstoten (zoals de St. Jozefschool).

De gemeente zorgt voor het navolgen van de leerplicht, werkt mee aan goed maatschappelijke stages, zorgt voor de veiligheid rondom de scholen en is de regievoerder die zorgt voor een goede samenhang tussen de verschillende beleidsterreinen, zoals onderwijs, cultuur, welzijn en sport. Bijkomend doel is het tijdig signaleren van problemen onder en bij jongeren zodat adequaat naar begeleiding en/of hulp verwezen kan worden. Het zijn preventieve activiteiten om vernielingen en een vlucht in alcohol en drugs te voorkomen. Het centrum Jeugd en Gezin speelt hier een belangrijke rol in.

In de komende periode wordt het 'passend onderwijs' ingevoerd en dat houdt in dat scholen verplicht worden een plek in het onderwijs aan te bieden voor alle soorten leerlingen met een daarop afgestemd programma. De plannen moeten worden voorgelegd aan de gemeente zodat die toe kunnen zien dat er geen kinderen buiten het onderwijs terecht komen. Samenwerking tussen het onderwijs en het gemeentelijke jeugdbeleid moet bijdragen aan een op maat gemaakt programma voor kwetsbare leerlingen en hun ouders.

Veel waarde hechten wij aan de 'brede school' waarin wordt samengewerkt met anderen zoals; kinderdagverblijven, naschoolse opvang, maar ook sportverenigingen en culturele instellingen, zodat een scala van mogelijkheden wordt geboden voor de jeugd.

Ook onderwijs na de basisschool is een zorg voor de gemeente, zoals Don Bosco en de Triade. De gemeente onderhoudt contact over onderhoud en noodzakelijke vernieuwingen en uitbreidingen.

Hoe wil de PvdA dat bereiken:

- Openbaar basisonderwijs in Volendam.
- Schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten tot een minimum beperken.
- De verkeerssituatie rondom elke school is veilig.
- Verdere professionalisering van het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG).
- Met sluiting bedreigde Jozefschool omvormen tot een openbare basisschool
- Het onderwijs, de kinderopvang, de peuterspeelzalen en het welzijnswerk betrekken bij dit centrum.
- Peuterspeelzalen en kinderopvang realiseren in bestaande accommodaties.

10. GEMEENTELIJKE FINANCIËN

Door de economische crisis en de bezuinigingen van de landelijke overheid worden de financiële mogelijkheden van de lokale overheid steeds kleiner.

Door het verstandige financiële beleid dat in de afgelopen decennia is gevoerd verkeerd onze gemeente niet, zoals vele andere gemeenten, in grote financiële nood. Als we hetzelfde beleid blijven voeren, verwacht de PvdA geen ernstige ingrepen in het (hoge) voorzieningenniveau. Onze reserves zijn van voldoende niveau en het financiële weerstandvermogen wordt door de controleurs, provincie, als goed aangemerkt. Het weerstandvermogen bestaat overigens uit de niet benutte belastingcapaciteit. We moeten oppassen dat de gemeente geen spaarbank wordt.

Onze inwoners betalen de werkelijke kosten voor diensten zoals riolering, vuilinzameling, centrale antenne inrichting en daarnaast een aantal lokale belastingen waarvan de OZB de bekendste is. Gemiddeld draagt een huishouden via de OZB €240 bij aan het in standhouden van alle voorzieningen binnen onze gemeente. Daarmee behoren de lokale lasten tot de laagste binnen Nederland. De inkomsten uit de OZB realiseert 7% van de totale inkomsten van de gemeente, de rest is o.a. afkomstig van de rijksoverheid.

Er is al jaren een afspraak om alleen de inflatie (1,5% per jaar) door te berekenen. Dat is lager dan de werkelijke inflatie en dat betekent dat er per saldo steeds iets minder geld beschikbaar is voor het in stand houden van de voorzieningen. Dat betekent achterblijvende bijdragen aan verenigingen en instellingen die dus steeds iets productiever of creatiever moeten gaan werken. Dat gaat zich een keer wreken. Als de inwoners belang hechten aan het op zijn minst in stand houden van het huidige voorzieningenniveau, dan zal er een moment ontstaan waarop wel scherpe

keuzen gemaakt moeten worden. Voor alle duidelijkheid, de PvdA wil de lasten niet extra verhogen als dat niet nodig is.

Zorgelijk is het optreden van het Rijk dat een groot aantal taken op het gebied van de zorg decentraliseert naar de gemeente en tegelijkertijd een aanzienlijke korting toepast. De overheveling van taken leidt er ook toe dat het zwaartepunt binnen de gemeentelijke begroting verschuift naar het sociale domein: Werk en Inkomen, Wmo en Jeugdzorg. Vervolgens worden de activiteiten weer samengebracht in een samenwerkingsverband, meestal op de schaal van Zaanstreek - Waterland of alleen Waterland. Dan ontstaan gemeenschappelijke regelingen waar de directe invloed van de gemeente beperkt is. Wij zullen toezien op een stringente controle.

Daar waar de regelgeving nauwelijks verandert maar het budget wel, verwacht de PvdA dat sommige maatregelen onze inwoners zullen treffen. Wij gaan deze taak niet uit de weg, maar gaat die wel uitvoeren binnen de helaas beperkte financiële ruimte. Het vergt in deze moeilijke tijden een zorgvuldig en transparant financieel beleid zodat de mensen die financieel kwetsbaar zijn of zijn geworden zich gesteund kunnen voelen door de gemeente.

De PvdA heeft ambities, maar weet dat die in deze tijd minder snel gerealiseerd kan worden. Wij stellen ons dan ook elke keer de vraag of bepaalde, bestaande activiteiten of projecten niet efficiënter kunnen. Ook of personele inzet niet effectiever kan. Ambtelijke inzet moet op elkaar afgestemd worden en we vinden dat niet te snel externe bureaus ingeschakeld moeten worden. Steeds zal het ambtelijk apparaat, ook intern, de discussie moeten aangaan welke prioriteit bepaalde kerntaken moeten hebben.

De Raad zal uiteindelijk het nieuwe college controleren of de kerntaken op de juiste wijze worden uitgevoerd en waar kansen en bedreigingen liggen.

Vaak ligt het voor de hand te bezuinigen op welzijn, zorg, sport, kunst en cultuur. Wij zijn daar beducht voor. Juist hierin op een efficiënte en slimme wijze investeren levert op termijn meer op.

Hoe wil de PvdA dat bereiken:

- **Bij lastenverzwaring zoveel mogelijk zoeken naar een eerlijke verdeling met als toets: de zwaarste lasten voor de sterkste schouders.**
- Behoedzaam en sober omgaan met de beschikbare overheidsmiddelen.
- Voeren van een sterke budgetdiscipline.
- **Een begrijpbare, inzichtelijke en controleerbare begroting.**
- Een even heldere financiële verantwoording als de begroting.
- Voorkomen van lastenverzwaring.
- Handhaven van kwijtschelding van lokale lasten, voor mensen met een te laag inkomen.
- Lokale heffingen voor afvalstoffen, riolering en cai kostendekkend doorberekenen.
- Aanhouden van voldoende reserves om tegenvallers te kunnen opvangen.
- Reserves hebben is geen doel op zich.
- Zorgen dat de gemeente geen spaarbank wordt.

11. OPENBAAR BESTUUR

Onze gemeente wordt bestuurd door een dagelijks bestuur (het college van Burgemeester en wethouders) en het algemene bestuur (de gemeenteraad). Dat bestuur is betrouwbaar, benaderbaar, integer en communicatief, heeft een luisterend oor, maar geeft niet toe aan de grootste schreeuwers.

Wij vinden dat het college minimaal behoort te bestaan uit de burgemeester en 3 wethouders. Wij hebben er geen bezwaar tegen wanneer de burgemeester een rol vervult bij de samenstelling van een nieuw college en collegeprogramma.

Van het college worden voorstellen aan de raad verwacht die samenvattend, eenvoudig leesbaar, begrijpelijk, keuzemogelijkheden biedt, de financiële kaders stelt en aangeeft in welke fase van een proces het aangeboden besluit staat. Datzelfde geldt voor de begroting en rekening, die moet helder, compleet en controleerbaar zijn. Er is ook een goed toegankelijk overzicht van alle wetgeving, besluiten, verordening en beleidsregels op basis waarvan deze gemeente bestuurt.

Het bestuur voert een degelijk financieel beleid, behandelt burgers, instellingen, verenigingen, bedrijfsleven op een eenduidige wijze.

Het bestuur werkt graag samen met omliggende besturen, zo nodig in gemeenschappelijke regelingen. Die moeten uiteraard wel nuttig en noodzakelijk zijn en bijdragen een efficiëntere uitvoering van gemeentelijke taken. Vanwege het gevaar van almaar uitdijende organisaties met oplopende financiële behoefte, wordt een samenwerking kritisch gevolgd en de raad telkens goed geïnformeerd over de te bereiken doelen in de samenwerking en over het toezicht op de financiën.

In de komende periode zal de fusie met de gemeente Zeevang verder vorm worden gegeven. Daarbij blijft de PvdA de zorg voor het draagvlak in de samenleving bewaken. De inwoners moeten zich in deze nieuwe mogelijkheid gekend en gewaardeerd voelen. Het samenvoegen van de bestuurlijke en ambtelijke culturen zullen de nodige aandacht en voorzichtigheid vragen.

Verwacht wordt dat de overheid slim is georganiseerd en gebruik maakt van de technische en digitale hulpmiddelen, maar dat daarbij het menselijk contact niet wordt vergeten.

Er wordt rekening gehouden met de vergrijzing en de daarbij behorende natuurlijke uitstroom van ambtenaren. Dat kan een bedreiging zijn voor het vervallen van kennis, een belangrijk onderdeel van een betrouwbare overheid. Het biedt ook een mogelijkheid om te veranderen naar een meer regisserende overheid met minder zelf uitvoerende werkzaamheden.

De PvdA blijft zich inzetten voor deregulering en het schrappen van onnodige gemeentelijke regels. Wij zullen met enige regelmaat onze inwoners de vraag stellen welke regels overbodig zijn, slimmer kunnen of onnodig worden gecontroleerd.

In een samenleving die steeds meer lijkt te versplinteren wordt burgerschap en gemeenschapszin des te belangrijker. De gemeente werkt actief aan versterking van burgerschap zowel via nieuwe digitale vormen als via serieuze informatie en inspraakprocedures.

Daar waar de gemeente door ondernemers bijna als meest klantvriendelijke gemeente van Nederland wordt benoemd, zijn er ook nog steeds terugkerende signalen van inwoners over onduidelijke of langdurige klachtenafhandeling. Ook op dit aspect willen wij tot de top van Nederland gaan behoren.

Hoe wil de PvdA dat bereiken:

- Toezicht op functioneren college.
- Helder en controleerbaar geformuleerde kaders.
- Een Klant Contact Centrum voor alle inwoners en voor elke vraag.
- Eén (digitaal) loket voor bouwplannen, vergunningen en arbeidsmarktvraagstukken.
- Besluiten van College en raad in begrijpelijke taal.
- Regionale samenwerking op zinvolle onderwerpen.
- Toezicht en controle op gemeenschappelijke regelingen.
- In overleg met inwoners de vraag stellen welke regels overbodig zijn, slimmer kunnen of onnodig worden gecontroleerd.
- Begeleiding fusieproces zowel ambtelijk als met de inwoners.
- Een zorgvuldig op de toekomst gericht personeelsbeleid.
- **Een krachtig lokaal bestuur op menselijke maat.**